

Potek dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah s tretjimi državami

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 6. septembra 2007 o poteku dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah s tretjimi državami (2007/2001(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju vseh sporazumov med EU in tretjimi državami ter klavzul o človekovih pravicah in demokraciji, ki jih ti sporazumi vsebujejo,
- ob upoštevanju členov 177, 178, 300 in 310 Pogodbe ES ter členov 3, 6, 11, 19 in 21 Pogodbe EU,
- ob upoštevanju smernic Evropske unije o človekovih pravicah in še zlasti o dialogih o človekovih pravicah, sprejetih decembra 2001, cene izvajanja teh smernic, sprejete decembra 2004, in smernic Evropske unije o zagovornikih človekovih pravic, sprejetih junija 2004,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 14. februarja 2006 o klavzuli o človekovih pravicah in demokraciji v sporazumih Evropske unije¹ in nadaljnjih prispevkov Komisije k tej resoluciji,
- ob upoštevanju dokumenta Sveta z dne 7. junija 2006 o vključevanju človekovih pravic v skupno zunanjo in varnostno politiko ter druge politike EU,
- ob upoštevanju okvirnega sporazuma z dne 26. maja 2005 med Evropskim parlamentom in Komisijo,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. aprila 2002 o sporočilu Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o vlogi Evropske unije pri spodbujanju človekovih pravic in demokratizacije v tretjih državah²,
- ob upoštevanju prejšnjih resolucij o položaju človekovih pravic po svetu,
- ob upoštevanju preteklih razprav ter nujnih resolucij o primerih kršitev človekovih pravic, demokracije in pravne države,
- ob upoštevanju svojih posebnih smernic o dejavnosti poslancev Parlamenta v zvezi s človekovimi pravicami in demokracijo pri njihovih obiskih v tretjih državah,
- ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 1889/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o uvedbi instrumenta financiranja za spodbujanje demokracije in človekovih pravic po svetu³,

¹ UL C 290 E, 29.11.2006, str. 107.

² UL C 131 E, 5.6.2003, str. 147.

³ UL L 386, 29.12.2006, str. 1.

- ob upoštevanju sklepov, doseženih med razpravami v Pododboru o človekovih pravicah svojega Odbora za zunanje zadeve glede človekovih pravic na Kitajskem in v Uzbekistanu na srečanju 3. maja 2007 ter glede človekovih pravic v Rusiji na srečanju 23. aprila 2007,
- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 10. maja 2007 o vrhu EU-Rusija, ki je bil 18. maja 2007 v Samari¹, z dne 26. aprila 2007 o nedavnem zatrtju demonstracij v Rusiji², z dne 18. januarja 2007 o obsodbi in zaprtju petih bolgarskih medicinskih sester in palestinskega zdravnika v Libiji³, z dne 16. novembra 2006 o Iranu⁴, z dne 26. oktobra 2006 o Uzbekistanu⁵ in z dne 7. septembra 2006 o odnosih EU-Kitajska⁶,
- ob upoštevanju sklepov o Srednji Aziji, sprejetih na 2796. zasedanju Sveta za zunanje odnose v Luksemburgu 23. aprila 2007; sporazumov o partnerstvu in sodelovanju s Kirgistanom, Kazahstanom in Uzbekistanom, ki so že začeli veljati; sporazumov o partnerstvu in sodelovanju s Tadžikistanom in Turkmenistanom, ki sta že bila podpisana, vendar še nista ratificirana; ter strateškega dokumenta Komisije o Srednji Aziji za obdobje 2002–2006,
- ob upoštevanju členov 8, 9, 96 in 97 ter Priloge VII Sporazuma o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani, podpisanega v Cotonouju dne 23. junija 2000⁷ in spremenjenega v Luksemburgu 25. junija 2005⁸ (Sporazum iz Cotonouja),
- ob upoštevanju resolucij Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU in zlasti svoje resolucije z dne 25. novembra 2004, ki je bila sprejeta v Haagu, o političnem dialogu AKP-EU (člen 8 Cotonoujskega sporazuma)⁹,
- ob upoštevanju dvostranskih akcijskih načrtov, ki jih je Komisija sprejela na podlagi evropske sosedске politike s partnerskimi državami evropske sosedске politike, z izjemo Alžirije, Belorusije, Libije in Sirije,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu o krepitvi evropske sosedске politike (KOM(2006)0726) in prihajajoče resolucije v zvezi s tem,
- ob upoštevanju svojih priporočil Svetu z dne 15. marca 2007 o pogajalskem mandatu za pridružiteni sporazum med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter Andsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi strani¹⁰ ter med Evropsko unijo in njenimi državami članicami na eni strani ter državami Srednje Amerike na

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0178.

² Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0169.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0007.

⁴ UL C 314 E, 21.12.2006, str. 379.

⁵ UL C 313 E, 20.12.2006, str. 466.

⁶ UL C 305 E, 14.12.2006, str. 219.

⁷ UL L 317, 15.12.2000, str. 3.

⁸ UL L 287, 28.10.2005, str. 1.

⁹ UL C 80, 1.4.2005, str. 17.

¹⁰ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0080.

drugi strani¹,

- ob upoštevanju svojih resolucij z dne 12. oktobra 2006 o gospodarskih in trgovinskih odnosih med EU in Mercosurjem z namenom sklenitve medregionalnega pridružitvenega sporazuma² in z dne 27. aprila 2006 o okrepljenem partnerstvu med Evropsko unijo in Latinsko Ameriko³,
 - ob upoštevanju člena 45 svojega Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zunanje zadeve ter mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A6-0302/2007),
- A. ker so dialogi o človekovih pravicah eden izmed instrumentov, ki jih lahko EU uporabi za izvajanje svoje politike na področju človekovih pravic, in so bistveni del splošne strategije Evropske unije, ki je usmerjena v spodbujanje trajnostnega razvoja, miru in stabilnosti,
- B. ker je treba univerzalnost, individualnost in nedeljivost človekovih pravic, kar poleg državljskih in političnih pravic vključuje tudi socialne, okoljske, gospodarske in kulturne pravice, podpirati in spodbujati, in ker Evropska unija za ta namen še vedno oblikuje smiselne instrumente,
- C. ker se katera koli odločitev za začetek dialoga o človekovih pravicah sprejme na podlagi nekaterih meril, ki jih je sprejel Svet in predvsem upoštevajo veliko zaskrbljenost EU nad položajem človekovih pravic na terenu v zadevni državi, resnično zavezanost organov zadevne države v zvezi s tem dialogom, da se izboljša položaj človekovih pravic na terenu, in pozitiven vpliv, ki ga lahko ima dialog o človekovih pravicah na položaj človekovih pravic,
- D. ker smernice Evropske unije o človekovih pravicah pozivajo k ustrezni in sistematični obravnavi vprašanj človekovih pravic v okviru splošnega političnega dialoga, ki na vseh ravneh poteka s tretjimi državami,
- E. ker se je Svet leta 2004 odločil, da bo dvakrat na leto preverjal splošni status dialogov na podlagi pregleda in posodobljenega časovnega razporeda, ter ker je Svet hkrati poudaril, da dialogi ne smejo trajati nedoločeno obdobje, ampak določeno časovno obdobje, ob upoštevanju izhodne strategije,
- F. ker dialogi in posvetovanja o človekovih pravicah potekajo ob uporabi različnih struktur, oblik in postopkov brez ustreznega upoštevanja potrebe po doslednosti, kar lahko na mednarodnem prizorišču zmanjša verodostojnost politike EU na področju človekovih pravic, ter ker bi bila zaželeno večja preglednost in demokratični nadzor pri uporabi zgoraj navedenih smernic EU o dialogih o človekovih pravicah,
- G. ker je sedanja praksa Sveta poročanje o dnevnem redu in ciljih prihodnjega kroga strukturiranih dialogov/posvetovanj o človekovih pravicah ter povabilo uradnika Parlamenta k sodelovanju skupaj s predstavniki nevladnih organizacij,

¹ Sprejeta besedila, P6_TA(2007)0079.

² UL C 308 E, 16.12.2006, str. 182.

³ UL C 296 E, 6.12.2006, str. 123.

- H. ker je Sporazuma iz Cotonouja usmerjen k trajnostnemu razvoju in osredotočen na posameznika kot glavnega akterja in upravičenca razvojne politike; ker to vključuje spoštovanje in spodbujanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter ker je zgoraj navedena revizija sporazuma z dne 25. junija 2005 sprožila bolj poglobljen politični dialog v skladu s členom 8, zlasti v zvezi s človekovimi pravicami,
- I. ker neuspešnost ene od strani pri izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz načela spoštovanja človekovih pravic, demokratičnih načel in pravne države iz člena 9 Sporazuma iz Cotonouja sproži začetek postopka posvetovanja iz člena 96 za izboljšanje položaja,
- J. ker je treba, čeprav obstaja zaskrbljenost, da se ta določba uporablja za izogibanje postopku posvetovanja v skladu s členom 96 v primerih kršitev človekovih pravic, pozdraviti člen 8 Sporazuma iz Cotonouja, ki določa politični dialog med državami AKP in EU ter redno oceno v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic, demokratičnih načel, pravne države ter odgovornega vodenja,
- K. ker izvajanje akcijskih načrtov evropske sosedske politike spremlja več pododborov in ker je EU na podlagi dvostranskih pridružitvenih sporazumov začela postopek širjenja pododborov za človekove pravice, demokratizacijo in upravljanje v vse države evropske sosedske politike; ker so do zdaj Maroko, Jordanija in Libanon odobrili ustanovitev takih pododborov, ki so se že sestali, Egipt je odobril ustanovitev pododbora, čeprav se še ni sestal, Tunizija pa je še v postopku odobritve pododbora,
- L. ker je v različnih akcijskih načrtih evropske sosedske politike kot kratkoročni ukrep priporočljiva ustanovitev pododbora v skladu s členom 5 Pridružitvenega sporazuma, da se razvije strukturiran politični dialog o demokraciji in pravni državi; ker zadevni pododbor nima pooblastila za sprejemanje odločitev, vendar lahko zadevnemu pridružitvenemu odboru ali organom na višji ravni političnega dialoga vložijo predloge,
- M. ker je kot posledica reforme finančnih instrumentov o zunanji pomoči Parlament pridobil pravico do opravljanja demokratičnega nadzora zadevnih strateških dokumentov ter je hkrati eden od proračunskih organov,
- N. ker pravice žensk in otrok predstavljajo neodtujljivi, sestavni in nedeljivi del univerzalnih človekovih pravic, kot je to opredeljeno v Pekinški izjavi in izhodiščih za ukrepanje iz leta 1995,

A. Spodbujanje skladnosti dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah

1. poudarja, da je spodbujanje človekovih pravic temeljni del oblikovanja zunanje politike EU; poziva Svet in Komisijo, da na dnevni red političnih dialogov in posvetovanj EU s tretjimi državami sistematično vključita vprašanja človekovih pravic ter človekove pravice vedno bolj vključujeta v zunanjo politiko EU, vključno z zunanji vidiki notranje politike EU, ter vztraja pri uporabi vseh razpoložljivih instrumentov za uresničitev teh ciljev;
2. meni, da bi bilo treba vprašanja človekovih pravic obravnavati na najvišji politični ravni, da bi obravnavanje človekovih pravic dobilo večjo politično težo; ponovno opozarja, da geostrateška zaveznitva ne bi smela pogojevati spodbujanja in varovanja človekovih pravic v tretjih državah; poudarja, da bi morale biti spoštovanje človekovih

pravic v okviru političnih in gospodarskih dialogov ter dialogov, povezanih s trgovino, temeljnega pomena za strateške in privilegirane odnose z EU;

3. poziva Svet, naj v celoti uporabi zgoraj navedene smernice EU o dialogih o človekovih pravicah;
4. odobrava sklepe prvega pregleda izvajanja smernic EU o zagovornikih človekovih pravic, ki poudarjajo, da je treba položaj zagovornikov človekovih pravic in njihovo delovno okolje sistematično vključiti v politične dialoge in posvetovanja EU s tretjimi državami, vključno z dvostranskimi dialogi in posvetovanji, ki jih vodijo države članice EU;
5. pozdravlja na novo sprejet sklep Sveta, da pripravi smernice EU o pravicah otroka, ki naj bi dokončno obliko dobile med portugalskim predsedovanjem v letu 2007; s tem v zvezi poudarja, da je treba upoštevati potrebno dopolnjevanje z obstoječimi smernicami o otrocih v oboroženih sporih ter potrebo po upoštevanju pariških zavez z dne 6. februarja 2007 o zaščiti otrok pred nezakonitim novačenjem ali njihovo uporabo v oboroženih sila ali oboroženih skupinah;
6. ponovno poziva Svet, naj v vseh sporazumih in odnosih EU s tretjimi državami sistematično in v celoti uporabi klavzulo o človekovih pravicah in demokraciji; ponovno potrjuje poziv, da je treba določiti pregleden postopek za ocenjevanje položaja človekovih pravic in uporabiti klavzulo o človekovih pravicah; poziva, da se ugotovitve takšnih ocen sistematično upoštevajo v dialogih in posvetovanjih o človekovih pravicah s tretjimi državami in obratno;
7. poudarja, da je glavni namen dialoga in posvetovanj spodbujati utrjevanje demokracije, pravne države, dobrega upravljanja in spoštovanja temeljnih svoboščin in človekovih pravic v tretjih državah, kar poleg državljanskih in političnih pravic pomeni tudi socialne, okoljske, gospodarske in kulturne pravice; poudarja, da se bo te cilje zasledovalo ob upoštevanju splošnih načel, ki so določena s Splošno deklaracijo človekovih pravic, in vseh drugih splošnih instrumentov o človekovih pravicah, sprejetih v okviru Združenih narodov, pri čemer se upošteva z razvojne cilje tisočletja;
8. vztraja, da mora izvajanje dialoga ali posvetovanj o človekovih pravicah s tretjo državo sistematično voditi k vključevanju človekovih pravic na vsako področje sodelovanja EU z zadevno državo, vključno z razvojno politiko Skupnosti ter gospodarskim, finančnim in tehničnim sodelovanjem s tretjimi državami, tako da obstoj dialoga o človekovih pravicah ali posvetovanj ni sam sebi namen;
9. pozdravlja prizadevanja Sveta, da bi vnesel doslednost v dialoge in posvetovanja o človekovih pravicah ob pomoči zgoraj navedenih smernic EU o dialogih o človekovih pravicah; vztraja, da prožnost in pragmatizem, ki sta potrebna, da se zagotovi učinkovitost dialoga in posvetovanj, ne smeta ogrozati doslednosti, ki je potrebna za preprečevanje, da bi dialogi in posvetovanja postali stvar proste izbire;
10. ugotavlja, da obstaja veliko različnih dialogov in posvetovanj, vsak od teh temelji na različnih strukturah, oblikah, pogostosti in metodologijah, s čimer zakrije podobo in ustvari zmedo v zvezi z ukrepanjem EU na tem področju; obžaluje dejstvo, da ne glede na informacije, ki morda obstajajo o dnevni redih, ciljih, merilih uspešnosti ali rezultatu dialogov in posvetovanj na podlagi sporazumov, *ad hoc* dialogov in

posvetovanj, dialogov in posvetovanj s podobno mislečimi državami ali političnega dialoga in posvetovanj, se te informacije ne razširjajo na področje človekovih pravic; ugotavlja, da nista ne Svet ne Komisija razvila metode za organizacijo in sistematizacijo teh dialogov in posvetovanj, zaradi česar je rezultate nemogoče obravnavati s celostnega vidika; poziva Svet in Komisijo, da izvajata sistematičen pristop k dialogom in posvetovanjem o človekovih pravicah s tretjimi državami, jih razvrščata po metodologiji in temi, da zagotovita podlago za objektivno ocenjevanje in spremljanje položaja človekovih pravic, doseženega napredka in tako naprej;

Večja medinstitucionalna skladnost

11. meni, da je bistveno poiskati načine za izboljšanje usklajevanja med različnimi institucijami EU (Svet, Komisija in Parlament) z ustanovitvijo medinstitucionalnega dialoga o političnem dialogu ter o dialogih in posvetovanjih o človekovih pravicah; prav tako zahteva takojšnjo raziskavo vseh pristopov, da se izboljša notranje sporočanje v teh institucijah;
12. pozdravlja pobudo delovne skupine Sveta za človekove pravice (COHOM), na podlagi katere se vsi dialogi in posvetovanja EU o človekovih pravicah redno pregledujejo, da se ohrani celovit pogled, ob upoštevanju razprav, ki potekajo dvakrat na leto ter temeljijo na posodobljenem splošnem okviru in časovnem razporedu za potekajoče dialoge in posvetovanja o človekovih pravicah; poziva k rednim pregledom in posredovanju informacij o tem drugim delovnim skupinam Sveta, Komisiji in njenim delegacijam v tretjih državah ter Parlamentu kot del omenjenega medinstitucionalnega dialoga;

Priporočila Svetu

13. poziva Svet k izvajanju mandata delovne skupine Sveta za človekove pravice, da se zagotovi skladnost med dialogi in posvetovanji ter drugimi načini, s katerimi si EU prizadeva za spodbujanje človekovih pravic v zadevnih državah članicah (ne glede na to, ali so ti dialogi in posvetovanja rezultat dela v mednarodnih organih ali izhajajo iz obveznosti, določenih v instrumentih EU);
14. ponavlja poziv Svetu, naj razmisli o tem, da bi delovna skupina Sveta za človekove pravice dobila predstavnike v Bruslju ter tesno sodelovala s pristojnim odborom Evropskega parlamenta; meni, da bi to omogočilo več časa za srečanja in zagotovilo boljše usklajevanje ter s tem morda tesnejši nadzor nad politiko EU na področju človekovih pravic v širšem smislu in zlasti dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah, pa tudi vključevanje človekovih pravic, da se zagotovi skladnost politik EU;
15. poziva Svet, naj okrepi vlogo oddelka za človekove pravice v svojem generalnem sekretariatu, tako da mu omogoči sodelovanje pri političnih dialogih, vključno z dialogi in posvetovanji, ki temeljijo na sporazumih o sodelovanju v pristojnosti Komisije, ter naj znotraj oddelka za človekove pravice ustanovi stalen sistem za usklajevanje za vsaj strukturiran dialog ali posvetovanje o človekovih pravicah, da zagotovi inovativnost pri temah dialogov in posvetovanj, izbor ustreznih sodelujočih in neprekinjenost, pri čemer naj postopa na podlagi domneve, da bi moralo takšno usklajevanje prispevati k vzpostavitvi dvostranskih mrež organizacij, ustanov in akademikov med Evropo in zadevno državo, da se zagotovi potrebno vključevanje človekovih pravic in demokracije v vse politike EU, zlasti po reformah finančnih instrumentov za zunanjo pomoč ES; zato

poziva k sprejetju potrebnih ukrepov, da se oddelku omogoči izvajanje omenjenih nalog, vključno s povečanjem finančnih virov in osebja;

16. poziva Svet, naj poveča skladnost dvostranskih dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah, ki potekajo med posameznimi državami članicami in EU, ter poveča vlogo delovne skupine Sveta za človekove pravice pri usklajevanju dejavnosti veleposlaništev držav članic z dejavnostmi delegacij Komisije;

Priporočila Komisiji

17. poziva Komisijo in Svet, naj v vsak državni strateški dokument in druge strateške dokumente vključi posebno strategijo o človekovih pravicah in položaju, povezanem z demokracijo, ter naj to uporabi kot okvir za politični dialog;
18. ponavlja svoj poziv Komisiji, naj zagotovi, da je med osebjem, ki je zaposleno v katerem koli danem obdobju v vsaki delegaciji Komisije v tretji državi, uradnik EU, pristojen za dialog in posvetovanje o človekovih pravicah, ter zahteva, da so osebe, odgovorne za te zadeve, prisotne, kadar koli poteka kakršna koli oblika političnega dialoga; v zvezi s tem poziva k sprejetju potrebnih ukrepov, da se Komisiji omogoči izpolniti to nalogo, vključno s povečanjem svojih finančnih in človeških virov;
19. poziva Komisijo k zagotavljanju skladnosti med misijami za opazovanje volitev (zlasti v zvezi s povolilno strategijo) ter postopkom dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah; poziva Komisijo, naj skupaj z Evropskim parlamentom in zadevnimi tretjimi državami vzpostavi mehanizem povolilnega uradnega zapisnika za spremljanje in podporo procesa demokratizacije, ki v vseh fazah izvajanja povolilnih priporočil vključuje sodelovanje civilne družbe;
20. poziva Komisijo, naj uporabi rezultate dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah pri pripravi letnih strategij, ki zagotavljajo podlago za izvajanje projektov na podlagi evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice, vzpostavljenega z Uredbo (ES) št. 1889/2006, ter naj ti dve orodji sistematično poveže;
21. poziva Komisijo in Svet, naj rezultate dialoga in posvetovanj o človekovih pravicah vključita v projekte in programe, še posebej za razvojno pomoč ter za tehnično, trgovinsko in finančno sodelovanje;

Večja skladnost z drugimi državami in mednarodnimi organizacijami

22. pozdravlja določbe Sveta, da obstoj dvostranskih dialogov ali posvetovanj o človekovih pravicah ne sme zmanjšati mednarodnega pritiska, ki ga izvaja EU, kadar v dani državi pride do kršitev človekovih pravic, ter poudarja, da je bistveno, da se dialog in posvetovanje podpre z ustreznim diplomatskim in političnim pritiskom na vseh ravneh, tudi na organe Združenih narodov in zlasti na njihov Svet za človekove pravice;
23. poziva Svet in Komisijo, da analizirata, podpirata in usklajujeta določanje meril uspešnosti za dialog in posvetovanje EU o človekovih pravicah z ukrepi drugih donatorjev in mednarodnih organizacij, s posebnim poudarkom na sedanjih mehanizmih ZN (poročila posebnih poročevalcev, strokovni odbori, generalni sekretar, Svet za človekove pravice, visoki komisar za človekove pravice itd.); meni, da se morata Svet in Komisija pri svojem splošnem pristopu k obravnavanju vprašanj človekovih pravic v

okviru političnega dialoga sistematično sklicevati na obljube, ki so jih na volitvah sprejele države članice Sveta za človekove pravice Združenih narodov;

24. priporoča uporabo ustreznih ureditev, da se omogoči uskladitev kazalnikov in ciljev s kazalniki in cilji tretjih držav ter mednarodnih organov, ki sodelujejo v dialogu in posvetovanjih o človekovih pravicah z isto državo ali skupino držav; priporoča, da se takšne ureditve oblikujejo na podlagi bernskega postopka, ki ga je oblikovala Švica za odnose s Kitajsko, ter da se za ta namen ustanovijo neuradni forumi, v katerih se izmenjujejo informacije in dobra praksa;

B. Večja preglednost dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah ter zanimanje javnosti zanje

25. meni, da je treba dialog in posvetovanja o človekovih pravicah izvajati na bolj pregleden in usklajen način, ter poziva k ustreznim ukrepom za uresničitev tega cilja, ne da bi se pri tem ogrozila učinkovitost dialoga in posvetovanj;
26. razume potrebo po spoštovanju določene ravni zaupnosti v dialogih in posvetovanjih ter poziva k pozitivnemu odgovoru na zahtevo za vzpostavitev sistema v sodelovanju s Parlamentom, pri čemer je izbranim poslancem mogoče zagotoviti informacije o zaupnih dejavnostih v zvezi z dialogom in posvetovanji o človekovih pravicah ter s tem povezanimi postopki; ponovno predlaga, da se takšen sistem oblikuje na merilih, ki jih je že opredelil Medinstitucionalni sporazum z dne 20. novembra 2002 med Evropskim parlamentom in Svetom o dostopu Evropskega parlamenta do občutljivih podatkov Sveta na področju a varnostne in obrambne politike¹;
27. poziva Svet, naj zagotovi posvetovanje z vsemi zainteresiranimi stranmi, zlasti s Parlamentom in nevladnimi organizacijami, preden EU določi posebne cilje, ki jih je treba doseči z dialogom ali posvetovanji z zadevno državo, ali določi merila za analizo napredka, ki je bil dosežen glede na vnaprej določena merila uspešnosti, ter merila glede morebitne izhodne strategije;
28. meni, da je treba določiti posebne cilje za vsak dialog in posvetovanje z uporabo vseh dokumentov, ki so jih pripravili Svet, države članice, Komisija in Parlament, ter poročil mednarodnih in lokalnih organizacij za človekove pravice, da se določijo cilji dialoga ali posvetovanja o človekovih pravicah s tretjo državo, ter poziva k najboljšemu postopanju, da se pridobijo oprijemljivi rezultati, katere se analizira; meni, da bi bilo treba dialoge in posvetovanja voditi na način, s katerim se zagotovi uspešno izpolnjevanje teh ciljev;
29. vztraja, da bi morali cilji dialoga in posvetovanj temeljiti na načelu, da so človekove pravice univerzalne, nedeljive in medsebojno odvisne, ter priporoča, da bi morala merila, ki bodo vzpostavljena, poleg državljanskih in političnih pravic zajemati tudi gospodarske, socialne, okoljske in kulturne pravice;
30. poudarja potrebo po tem, da se delegacija trojke EU, ki vključuje strokovnjake na visoki ravni, pošlje v zadevno državo, da poskuša začeti dialog in posvetovanja o človekovih pravicah, sledi pa naj ji predstavitev poročila delegacije delovni skupini Sveta za človekove pravice in Parlamentu;

¹ UL C 298, 30.11.2002, str. 1.

31. poziva Svet, naj postavi jasna merila za začetek, prekinitev ali končanje dialoga ali posvetovanj, naj opravi presojo vpliva preden predloži razloge za njihov začetek ali končanje (pri tem naj obravnava pričakovano obdobje in ukrepe, ki jih je treba sprejeti za ponovni začetek dialoga ali posvetovanj), ter naj zagotovi, da si delegacija zadevne države ne ustvari mnenja, da EU razume dialog ali posvetovanja kot namenjena samim sebi, ki jih je treba ohranjati za vsako ceno;
32. poziva Svet, naj v primerih, ko tretja država zavrne začetek ali nadaljevanje dialoga ali posvetovanj o človekovih pravicah, obravnava posebne ukrepe v zvezi s človekovimi pravicami in demokratizacijo, zlasti s podporo civilni družbi;
33. poziva Svet in Komisijo, naj v korist vseh zainteresiranih strani, zlasti Parlamenta in nevladnih organizacij, dovolj zgodaj objavita dnevni red dialogov in posvetovanj, s čimer zagotovita, da lahko k tem prispevajo;
34. meni, da mora biti izbor tem za dnevni red dialogov in posvetovanj zaradi večje učinkovitosti jasnejši in usmerjen v vsebino, v opredeljevanje teh tem pa morata biti vključeni obe strani; opozarja Komisijo in Svet, da razvoj dialogov in posvetovanj temelji na vzajemnosti in je v okviru medsebojnega spoštovanja;
35. poziva Svet in Komisijo, naj izvajata pritisk na oblasti tretjih držav, da bi dovolile udeležbo predstavnikom ministrstev in drugih javnih institucij, ki jih zadevajo teme, izbrane za dnevni red dialoga ali posvetovanj o človekovih pravicah;
36. poziva Svet in Komisijo, naj v sodelovanju s Parlamentom in nevladnimi organizacijami oblikujeta kazalnike za vsak zadani cilj/merilo uspešnosti; meni, da morajo biti ti kazalniki realistični in osredotočeni na doseganje praktičnih rezultatov, ki bi se lahko podpirali na podlagi drugih orodij zunanje politike EU; je trdno prepričan, da je treba priznati potrebo po dolgoročnem ocenjevanju rezultatov dialogov in posvetovanj;
37. upošteva prizadevanje Sveta za uskladitev interesnih področij, ki so ključna za dialoge in posvetovanja EU o človekovih pravicah, da se lahko ta interesna področja uporabijo kot podlaga za določitev meril uspešnosti za merjenje napredka, s ciljem povečanja skladnosti in doslednosti med dialogi in posvetovanji o človekovih pravicah ter vsemi instrumenti politike EU o človekovih pravicah;
38. poziva Svet in Komisijo, naj objavita cilje in merila uspešnosti, določene v dialogih in posvetovanjih, da jih bodo lahko analizirale tako institucije, ki so organizirale dialoge in posvetovanja, kot tudi akterji – bodisi institucionalni bodisi nevladni –, ki se teh niso udeležili, s čimer s zagotovi, da EU postane javno odgovorna za rezultate in razvoj dialogov in posvetovanj;
39. poudarja potrebo po vzpostavitvi učinkovitih mehanizmov za nadgradnjo, s katerimi se obravnavajo vprašanja, ki so bila odprta v dialogih in posvetovanjih ter v končnih priporočilih; poziva Svet in Komisijo, naj izkoristita rezultate dialogov in posvetovanj z oblikovanjem in izvajanjem programov in projektov, oblikovanih za izboljšanje položaja človekovih pravic na terenu;
40. poziva Svet in Komisijo, naj objavita sklepe vsakega dialoga in posvetovanj ali v vsakem primeru njihove povzetke, če je treba zaradi učinkovitosti nekatere postopke obravnavati kot zaupne;

41. meni, da bi bilo treba skupna javna sporočila, ki veljajo za oba partnerja, objaviti po vsakem krogu dialoga ali posvetovanj, da se zagotovi večji učinek in poveča doslednost;
42. poziva Svet in Komisijo, naj povečata preglednost in prepoznavnost sporočil EU na področju ukrepov za človekove pravice in jih s tem izboljšata ter v zvezi s tem povečata obseg informacij o delu delovne skupine o človekovih pravicah pri Svetu, ki so na voljo na spletni strani Evropske unije;
43. poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita dejavno sodelovanje civilne družbe na različnih stopnjah, ki vključuje pripravo, nadaljnje spremljanje ter oceno dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah; v zvezi s tem podpira odločitve Sveta o vključitvi zagovornikov človekovih pravic v pripravo srečanj za dialoge in posvetovanja ter o upoštevanju mnenj lokalnih zagovornikov človekovih pravic in nevladnih organizacij pri določanju prednostnih nalog na področju človekovih pravic v zvezi s političnimi dialogi in posvetovanji; priporoča, da je treba strokovne seminarje, ki se uporabljajo za strukturirane dialoge in posvetovanja, organizirati tudi za druge oblike in vrste dialogov in posvetovanj;
44. poziva Svet in Komisijo, naj spodbujata sodelovanje zagovornikov človekovih pravic v zadevni državi, ki so vključeni v dialog ali posvetovanja o človekovih pravicah, da jim omogoči sodelovanje in vpliv v postopku, pri uporabi smernic Sveta in ob upoštevanju kampanje za spodbujanje žensk, ki zagovarjajo človekove pravice;
45. poudarja, da sodelujočih nevladnih organizacij zaradi zagotavljanja svobode govora ne smejo izbrati organi zadevne države;
46. poziva Komisijo, naj na podlagi evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice zagotovi financiranje stroškov predstavnikov civilne družbe na strokovnih seminarjih, vključno z nevladnimi organizacijami;

C. Okrepitev vloge Evropskega parlamenta

47. poziva Svet, naj vzdržuje ter posreduje Parlamentu in njegovemu pristojnemu odboru zbirke podatkov o človekovih pravicah, ki se nanašajo na tretje države, pa tudi dveletne ocene vsakega dialoga in posvetovanja; poziva Svet, naj vsako ocenjevanje pojasni, tako da razloži uporabo meril uspešnosti, določi časovne roke za njihovo uresničenje in namesto posameznih rezultatov poudari trende; poudarja, da bi bilo treba te informacije, v primeru, ko vsebujejo zaupno gradivo, posredovati Parlamentu v skladu s sistemom iz odstavka 26 te resolucije;
48. poziva Komisijo, naj Parlamentu posreduje občasne ocene položaja človekovih pravic v tretjih državah ter redne informacije o položaju v zvezi s političnimi dialogi in posvetovanji o človekovih pravicah s tretjimi državami ali regijami, vključno z njihovim časovnim razporedom in vprašanji, ki so bila postavljena na pogajanjih, ter soglaša, da je treba v primeru, ko te informacije vključujejo zaupno gradivo, te posredovati Parlamentu v skladu s sistemom iz odstavka 26 te resolucije;
49. poziva Svet in Komisijo, naj se po vsakem krogu dialoga ali posvetovanj srečata in posvetujeta s Parlamentom in poročata poslancem Parlamenta, ter ponavlja poziv, da se Parlament vključi v odločanje o nadaljevanju ali prekinitvi dialoga in posvetovanj;

50. poudarja potrebo po vključitvi Parlamenta v odločanje o tem, ali naj se začne nov dialog in posvetovanje, in da se mu zagotovi vse za to potrebne informacije; poziva k upoštevanju njegovega mnenja v zvezi z mandati, cilji, obliko, postopki itd. načrtovanih dialogov in posvetovanj;
51. poziva Svet in Komisijo, naj omogočita poslancem Parlamenta udeležbo na strokovnih seminarjih v zvezi s strukturiranimi dialogi in posvetovanji;
52. poziva Svet in Komisijo, naj uporabita svoj vpliv za zagotovitev sodelovanja poslancev nacionalnega parlamenta zadevne tretje države v uradnem dialogu ali posvetovanjih; meni, da bi to povečalo legitimnost dialoga ali posvetovanj kot takšnih ter omogočilo poslancem Parlamenta, da se ga udeležijo z večjo pripravljenostjo;
53. meni, da je bistvenega pomena povečati vlogo medparlamentarnih skupščin in medparlamentarnih delegacij v dialogih in posvetovanjih o človekovih pravicah;
54. priporoča celovito uporabo posebnih smernic Parlamenta o dejavnosti poslancev Parlamenta v zvezi s človekovimi pravicami in demokracijo pri njihovih obiskih v tretjih državah; v skladu s tem poziva, naj se rutinsko izvajajo predstavitve za člane stalnih in *ad hoc* parlamentarnih delegacij glede dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah, ki se izvajajo z zadevno tretjo državo, da se zmanjša število primerov medinstitucionalne neskladnosti in poveča vpliv pogajanj; meni, da bi bilo treba poslance Parlamenta pozvati, naj se udeležijo obiskov na terenu, ki se organizirajo v povezavi z nekaterimi uradnimi dialogi in posvetovanji;

D. Delovanje različnih oblik dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah

1. Strukturirani dialogi

- Strukturiran dialog s Kitajsko:

55. poudarja potrebo po tem, da se dialog o človekovih pravicah med EU in Kitajsko znatno okrepi in izboljša; poudarja, da je spoštovanje človekovih pravic na Kitajskem še vedno zelo skrb zbujajoče;
56. meni, da je treba vprašanja, o katerih se razpravlja na uspešnih krogih dialoga s Kitajsko, kot so ratificiranje Mednarodnega pakta Združenih narodov o državljanskih in političnih pravicah, reforma kazenskega pravosodnega sistema, vključno s smrtno kaznijo in sistemom prevzgoje z delom, svoboda izražanja, zlasti prek medmrežja, svoboda tiska, svoboda vesti, misli in veroizpovedi, položaj manjšin v Tibetu, Sinkjangu in Mongoliji, izpustitev pripornikov po dogodkih na Trgu nebeškega miru ter pravice delavcev in druge pravice, še naprej obravnavati v okviru dialoga, zlasti v zvezi z uporabo priporočil, ki izhajajo iz preteklih dialogov in seminarjev o pravnih zadevah; zato poziva Svet, naj preuči možnost podaljšanja trajanja dialoga in dopusti več časa za razprave o vprašanjih, ki so bila odprta;
57. poziva Kitajsko in EU, naj povečata možnosti za dvostranske izmenjave informacij in strategij o varstvu in spodbujanju človekovih pravic; meni, da se Kitajska danes sooča z naraščajočimi zahtevami lastnega prebivalstva po demokraciji in človekovih pravicah, ter poudarja, da je bil dosežen manjši napredek na nekaterih področjih, vendar je težko natančno oceniti, kako je na spremembe, do katerih je prišlo, vplival dialog o

človekovih pravicah med EU in Kitajsko; poudarja potrebo po spremembi zasnove dialoga, da bo bolj usmerjen v rezultate, in po osredotočanju na izvajanje obveznosti Kitajske v skladu z mednarodnim pravom;

58. poudarja potrebo po tem, da Svet določi in uporabi posebne kazalnike za vsakega od šestih širših meril uspešnosti, da se izmeri in oceni napredek;
59. priporoča, da se dialog o človekovih pravicah ne obravnava ločeno od drugih kitajsko-evropskih odnosov; zato poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo njeni trgovinski odnosi s Kitajsko povezani z reformami človekovih pravic, in v zvezi s tem poziva Svet, naj izvede celovito oceno položaja človekovih pravic pred sprejetjem kakršnega koli novega okvirnega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju;
60. obžaluje dejstvo, da je bil preložen strokovni seminar, ki bi moral biti v Berlinu 10. maja 2007, ker se kitajske oblasti niso strinjale z udeležbo dveh neodvisnih nevladnih organizacij, ki ju je povabila EU; pozdravlja vztrajanje Komisije in nemškega predsedstva Sveta, da je treba tem predstavnikom omogočiti celovito udeležbo na seminarju, saj bi bilo treba zastopanje nevladnih organizacij in drugih civilnih akterjev obravnavati kot dragocen vir za vse, ki sodelujejo pri dialogu;

- *Strukturiran dialog z Iranom:*

61. je zelo zaskrbljen, ker je dialog o človekovih pravicah z Iranom prekinjen že od leta 2004 zaradi slabega sodelovanja Irana; obžaluje, da Svet meni, da ni bilo nobenega napredka, in poziva Svet, naj poroča Parlamentu o oceni dialoga o človekovih pravicah in dodatnih ukrepih, ki bi se lahko sprejeli v zvezi s spodbujanjem demokracije in človekovih pravic v Iranu;
62. spodbuja Komisijo, naj še naprej financira projekte, namenjene podpiranju odgovornega vodenja, vključno z varstvom zagovornikov človekovih pravic, reformo sodstva in izobraževalnimi programi za otroke in ženske; v enakem duhu poziva Komisijo, naj izvede vse potrebne ukrepe na podlagi evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice, da se spodbudijo stiki in sodelovanje z iransko civilno družbo ter še naprej podpirajo demokracija in človekove pravice, pri čemer naj bo v središču pozornosti predvsem varstvo in spodbujanje človekovih pravic žensk in otrok;

2. *Posvetovanja z Rusijo:*

63. ugotavlja, da se posvetovanja o človekovih pravicah med EU in Rusijo nadaljujejo; podpira cilj Sveta, da ta posvetovanja razvije v odkrit in pristen dialog o človekovih pravicah med EU in Rusijo, ter poziva k vključitvi Parlamenta ter evropskih in ruskih nevladnih organizacij v ta postopek; s tem ciljem poziva k predhodnemu posvetovanju z nevladnimi organizacijami, medtem ko se posvetovanja še pripravljajo, da lahko ocenijo napredek in ugotovijo praktične rezultate, dobljene na terenu;
64. poziva Svet in Komisijo, naj zahtevata, da pri posvetovanjih sodelujejo uradniki ruskih ministrstev, katerih strokovna področja so povezana s temami na dnevnem redu, naj vztrajata pri organizaciji posvetovanj tudi v Moskvi in regijah ter zahtevata sodelovanje svojih ruskih kolegov na javnem srečanju z nevladnimi organizacijami;
65. obžaluje dejstvo, da Rusija kot partner po koncu posvetovanj običajno izda lastno

ločeno sporočilo, in ponovno poziva, naj sporočila pripravita obe delegaciji skupaj;

66. poziva Komisijo, naj izboljša komunikacijo z neodvisno rusko civilno družbo in prispeva k izboljšanju njene sposobnosti ukrepanja na podlagi izredno ozkega okvira ruske zakonodaje, tako da vključi ruske regije in vzpostavi sistem rotacije za sodelovanje nevladnih organizacij;
67. ponovno poudarja potrebo po vključevanju posvetovanj o spoštovanju človekovih pravic v druge zadeve, ki sodijo v področje rusko-evropskih odnosov; poziva k vključevanju posvetovanj v druge politične dialoge, pogajanja in dokumente, ki izhajajo iz odnosov EU-Rusija, in poudarja, da ima spoštovanje človekovih pravic v Rusiji bistven vpliv, zlasti v zvezi s štirimi "skupnimi območji" za sodelovanje ali na podlagi prihodnjega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju, ter je prepričan, da skupnega območja svobode, varnosti in pravice ni mogoče oblikovati, če vprašanja človekovih pravic niso bistven del te dejavnosti, vključno z mehanizmom posvetovanja;
68. poziva Svet in Komisijo, naj poleg klavzule o človekovih pravicah določita konkretne obveznosti Rusije in vzpostavita učinkovite mehanizme za spremljanje in preverjanje izpolnjevanja obveznosti, ki jih je Rusija prevzela, da se doseže dejansko izboljšanje zaskrbljujočega položaja človekovih pravic v Rusiji, kot je položaj, povezan s svobodo združevanja, svobodo govora ter svobodo tiska in medijev; nujno poziva, da se sledi priporočilom in sklepom, ki so jih predlagale mednarodne in regionalne institucije, ter ocenam nevladnih organizacij o ruskem spoštovanju pomembnejših mednarodnih sporazumov o človekovih pravicah, ki jih je ta država podpisala;

3. *Dialogi, ki temeljijo na sporazumih*

- *Dialogi, ki temeljijo na Sporazumu iz Cotonouja*

69. poudarja potrebo po sistematični obravnavi vprašanj človekovih pravic in demokracije v političnem dialogu v skladu s členom 8 Sporazuma iz Cotonouja; v zvezi s tem poudarja potrebo po vzpostavitvi jasnega in preglednega mehanizma ter meril uspešnosti za politični dialog v skladu s členom 8; izraža svojo zaskrbljenost, da ob odsotnosti tovrstnega mehanizma resnično obstaja tveganje neupoštevanja člena 96 v primeru posebnih izrednih razmer, povezanih s človekovimi pravicami;
70. poziva Svet in Komisijo, naj izpolnjujeta svoje obveze iz člena 8 (o političnem dialogu), člena 9 (o človekovih pravicah, demokratičnih načelih, pravni državi in dobrem upravljanju) ter členov 96 in 97 (o posvetovanjih) Sporazuma iz Cotonouja; poziva k sodelovanju civilne družbe v dialogih iz člena 8 ter k neformalnemu vključevanju civilne družbe v pripravo posvetovanj iz člena 96, kar bi moralo pripeljati do izboljšanja glede preglednosti in demokratičnega nadzora;
71. poziva Komisijo, naj Parlamentu in Skupni parlamentarni skupščini AKP-EU predloži poročilo, v katerem opredeli jasne in pregledne mehanizme, da omogoči ocenitev pozitivnih rezultatov in pomanjkljivosti političnega dialoga z državami AKP;
72. ugotavlja pozitivne rezultate posvetovanj v skladu s členom 96 Sporazuma iz Cotonouja, ki so delno nastali zaradi njegovega institucionaliziranega in preglednega značaja ter zaradi neposredne povezave z razvojno pomočjo EU, in ugotavlja, da so zlasti ti vidni, ko se sprejemajo konstruktivni ukrepi, ki izhajajo iz dialoga in pomagajo

državam AKP pri upoštevanju demokratičnih standardov in spoštovanju človekovih pravic; ponovno poziva, da se ta primer podobno uporablja tudi v drugih dialogih;

- *Dialogi s Srednjo Azijo*

73. pozdravlja krepitev političnega dialoga z državami Srednje Azije: Kazahstanom, Kirgistanom, Tadžikistanom, Turkmenistanom in Uzbekistanom ter poziva Komisijo k zagotovitvi, da vprašanja človekovih pravic niso na drugem mestu za gospodarskimi in finančnimi interesi držav osrednje Azije in Evropske unije na področju energije, gradbeništva in trgovine;
74. pozdravlja sprejetje osnutka strategije Evropskega sveta EU-Srednja Azija junija 2007, ki vključuje strategijo o človekovih pravicah in demokratizaciji, ki jo je mogoče uporabiti kot okvir za politični dialog;
75. poziva Svet in Komisijo, naj vzpostavita obsežen in skladen kratkoročni in srednjeročni pristop k srednjeazijski regiji kot celoti, pa tudi ločeno k posameznim državam, ki bo vključeval omenjeno strategijo o človekovih pravicah in demokratizaciji;
76. pozdravlja zahtevo Sveta, naslovljeno na organe Uzbekistana, da začnejo reden dialog o človekovih pravicah, in ugotavlja, da je prvi krog potekal v Taškentu 8. in 9. maja 2007 ter da sta v zvezi s pokolom v Anidžanu potekali dve srečanji strokovnjakov; meni, da vzpostavitev rednega dialoga sama po sebi ne bi smela predstavljati zadostne utemeljitve za odpravo sankcij;
77. poziva, da se Parlament vključi v odločanje o začetku tega dialoga ter da se pri nadaljevanju tega dialoga upoštevajo drugi predlogi iz te resolucije;
78. poziva Svet, da določi posebne kazalnike, usmerjene k uresničevanju ciljev, za katere si prizadeva v dialogu z Uzbekistanom, pri čemer naj posebno pozornost nameni položaju zagovornikov človekovih pravic;

- *Dialogi, ki temeljijo na sporazumu o partnerstvu in sodelovanju na podlagi evropske sosedске politike*

79. poziva Svet in Komisijo, naj izkoristita obstoječe razmere, ko so prenehali veljati sporazumi o partnerstvu in sodelovanju z več sosednjimi državami, ter se o novih sporazumih pogajata tako, da v prihodnje sporazume vključita človekove pravice in učinkovit dialog v zvezi z njimi, vključno z mehanizmi spremljanja;
80. poudarja, da je glavni namen evropske sosedске politike vzpostaviti privilegirani odnos z vzhodnimi in južnimi sosedami EU na podlagi vzajemne obveze skupnim vrednotam, predvsem na področjih pravne države, dobrega upravljanja in spoštovanja človekovih pravic; meni, da bi lahko imeli dialogi EU večji učinek na reforme v državah evropske sosedске politike, ob upoštevanju obstoja pododbora za človekove pravice in rezultatov dialoga v tem pododboru; poudarja, da je treba v primeru nedemokratičnih režimov ali resnih kršitev človekovih pravic dialog o človekovih pravicah združiti z močnejšim odzivom, kot so javne kritike in drugi ustrezni ukrepi;
81. poziva Komisijo, naj uporabi jasnejši jezik ter uvede posebne in merljive obveznosti v akcijskih načrtih partnerjev v sosedstvu ter v mandatih pododborov za človekove

pravice, ter poudarja potrebo po tem, da si Svet in Komisija prizadevata za dejavnejše sodelovanje civilne družbe, tako v Evropi kot v sosednjih partnerskih državah, pri pripravi in spremljanju akcijskih načrtov evropske sosedске politike ter pri uporabi klavzule o človekovih pravicah in o demokraciji; pozdravlja možnost – na podlagi evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice – za zagotovitev finančne podpore projektom, namenjenim spremljanju akcijskih načrtov evropske sosedске politike;

82. zahteva, da si Komisija bolj prizadeva za vzpostavitev pododborov za človekove pravice za vse države evropske sosedске politike, za katere še ne obstajajo, ter spodbudi k delovanju tiste, ki še ne delujejo, da se zagotovi učinkovit in strokoven postopek spremljanja, kar zadeva uresničevanje ciljev človekovih pravic in demokracije, ki so določeni v akcijskih načrtih;
83. upošteva dejstvo, da so bila vprašanja človekovih pravic obravnavana v pododborih za pravosodje, svobodo in varnost, ki so bili ustanovljeni z Moldavijo in Ukrajino; kljub temu ponavlja končni cilj, ki vključuje ustanovitev samostojnih pododborov za človekove pravice za vse države evropske sosedске politike, vključno z državami južnega Kavkaza; opozarja na nenehno poslabševanje položaja človekovih pravic v Azerbajdžanu in zato poudarja zlasti posebno potrebo po ustanovitvi pododbora za človekove pravice za to državo, takoj ko bo to mogoče;
84. poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita pristno sodelovanje med pododbori za človekove pravice ter pododbori, ki delujejo na področju pravosodja in notranjih zadev, saj so vsa ta vprašanja med seboj tesno povezana; v zvezi s tem poziva, da se Parlament v celoti obvešča o pripravah in postopkih spremljanja v tej zadevi;
85. poziva Svet in Komisijo, naj obravnavata možnost začetka dialoga o človekovih pravicah ali vzpostavitve mehanizma za posvetovanje z Libijo;
86. poziva Svet, naj do podpisa pridružitvenega sporazuma razmisli o možnosti vzpostavitve mehanizma za dialog o človekovih pravicah s Sirijo;
87. poudarja potrebo po ustanovitvi institucionaliziranega pododbora za človekove pravice z Izraelom, ki bo nadomestil sedanji začasni mehanizem;
88. poziva Svet, naj o tem obvesti Evro-sredozemsko parlamentarno skupščino in parlamentarne delegacije v odborih za parlamentarno sodelovanje med EU in sosednjimi vzhodnimi državami in jih v to vključi;

- *Dialogi z Latinsko Ameriko*

89. poziva Svet in Komisijo, naj preučita možnost za uvedbo posebnega mehanizma za spremljanje klavzule o človekovih pravicah v sporazumih EU z Latinsko in Srednjo Ameriko, na primer z dopolnitvijo klavzul o človekovih pravicah z operativnimi akcijskimi načrti (podobnimi akcijskim načrtom evropske sosedске politike) in ustanovitvijo pododborov za človekove pravice, ter v zvezi s tem poudarja potrebo po celovitem obveščanju zadevnih skupnih odborov in skupnih svetov o rezultatih teh dialogov, da se izboljša vključevanje človekovih pravic v politični dialog EU z državami v teh regijah;

90. zato poziva Komisijo, naj vsako leto oceni položaj človekovih pravic v državah Latinske Amerike na podlagi akcijskih načrtov z ozirom na ustanovitev pododborov za človekove pravice;
91. poziva Svet in Komisijo, naj vključita civilno družbo v izvedbo dialogov o človekovih pravicah, ob ustreznem sodelovanju nepridobitnega sektorja, ter meni, da je treba dialog z Mehiko okrepiti in prestrukturirati ter da bi ta lahko predstavljal referenčno točko za druge države Latinske Amerike;
92. poziva Komisijo in Svet, naj vključita človekove pravice v pogajanja o pridružitvenih sporazumih z Andsko skupnostjo, Srednjo Ameriko in Mercosurjem, ki so v teku, ter naj Evropski parlament obveščata o napredku na tem področju;
93. poziva Svet, naj obvesti Parlamentarno skupščino EU-Latinska Amerika o dialogih in posvetovanjih o človekovih pravicah ter jo v te vključi;

- *Dialogi, ki temeljijo na trgovinskih sporazumih in sporazumih o sodelovanju*

94. poudarja, da trgovinski sporazumi in sporazumi o sodelovanju EU s tretjimi državami določajo, da morajo skupni odbori izvajanje redno spremljati; ugotavlja, da so bile leta 2003 na poskusni ravni ustanovljene posebne delovne skupine skupnih odborov za človekove pravice, dobro upravljanje, pravno državo in upravno reformo z Bangladešem, Vietnamom in Laosom;
95. meni, da mora te dialoge začeti Svet na podlagi istih meril ter da je treba o njihovem rezultatu razpravljati pri političnem dialogu, da se izboljšata skladnost in doslednost politike EU o človekovih pravicah s tretjimi državami; v zvezi s tem poziva Svet in Komisijo, naj s povzetki obveščata Parlament o rezultatih teh dialogov;
96. ponovno poziva k razširitvi klavzule o človekovih pravicah in demokraciji v vse nove sporazume med EU in tretjimi državami, tako industrializiranimi državami kot državami v razvoju, ter v sektorske sporazume, kot so sporazumi o ribištvu, kmetijstvu, tekstilni industriji, trgovini in tehnični ali finančni pomoči, po vzoru delovanja z državami AKP;

4. *Ad hoc dialogi*

97. poziva Svet in zlasti trojko, naj uporabljata priporočila iz te resolucije v vseh *ad hoc* dialogih o človekovih pravicah, da se zagotovi, da se izvajajo bolj pregledno in skladno z drugimi zunanjsimi politikami EU ter pred dialogi in po njih zagotovi informacije drugim institucijam ter zlasti Parlamentu in nevladnim organizacijam;
98. poziva Komisijo, naj uporablja priporočila iz te resolucije v dialogih, ki so bili sproženi kot del zunanje razsežnosti področja svobode, varnosti in pravice, ter za medinstitucionalno doslednost obvešča druge institucije, zlasti Parlament in nevladne organizacije, v zvezi z razvojem ter vsebino in rezultatom teh dialogov;

5. *Dialogi s podobno mislečimi državami (Kanado, Združenimi državami Amerike, Japonsko, Novo Zelandijo)*

99. poziva Svet, naj omenjene predloge uporabi tudi pri posvetovanjih trojke s podobno mislečimi partnerji ter poveča njihovo preglednost in skladnost z drugimi politikami

EU, ter priporoča, da se ta posvetovanja o vprašanih človekovih pravic uporabijo pri prizadevanju za sinergijo in delitvi izkušenj med obravnavo vprašanj človekovih pravic v zvezi s podobno mislečimi državami;

100. pozdravlja nedavno prizadevanje za obveščanje civilne družbe o dnevnem redu teh dialogov ter poziva Svet, naj enak odnos vzpostavi v razmerju do Parlamenta; poziva k uvedbi rednega poročanja Parlamentu o vsebini in rezultatu na formalni podlagi;

6. Politični dialogi s tretjimi državami, v katere je treba vključiti vprašanje človekovih pravic

101. poziva Svet, naj navedene predloge uporabi tudi v vseh političnih dialogih s tretjimi državami, zlasti kar zadeva dnevni red in vsebino dialoga;
102. poziva oddelke Parlamenta, naj okrepijo notranje usklajevanje med parlamentarnimi telesi z zagotavljanjem posodobljenih informacij v zvezi s položajem človekovih pravic v tretjih državah, in zato poziva, naj se oddelku za človekove pravice Parlamenta zagotovijo večji finančni in človeški viri, da se mu omogoči izvajanje te naloge;
103. zahteva, naj Svet in Komisija na dnevni red dialogov in posvetovanj o človekovih pravicah vključita priporočila in sklepe iz resolucij Parlamenta, zlasti tiste v zvezi s človekovimi pravicami, ter poročila delegacij Parlamenta;

7. Pravice žensk v dialogih in posvetovanjih o človekovih pravicah

104. vztraja, da so pravice žensk sestavni del človekovih pravic, in poziva Komisijo, naj promovira in varovanje pravic žensk izrecno in sistematično vključi v vse dialoge in posvetovanja EU, ki se o vprašanju človekovih pravic vodijo s tretjimi državami; v zvezi s tem poudarja potrebo po vzpostavitvi posebnega preglednega mehanizma za pravice žensk, s katerim bo možno spremljati izvajanje klavzule o človekovih pravicah v zunanjih sporazumih EU in ukrepati v primerih njene kršitve;
105. opozarja na pomembno vlogo civilne družbe, zlasti nevladnih organizacij, ki delujejo na področju promocije pravic žensk, ter priporoča, da se jo v polni meri vključi v dialoge o človekovih pravicah med EU in tretjimi državami;
106. poziva Svet in Komisijo, naj izboljšata stike med pobudami civilne družbe in pobudami za enako obravnavo spolov v okviru obstoječih evropskih instrumentov za človekove pravice ter spodbujata tretje države k zagotavljanju sodelovanja in uskladitve delovanja vseh organov in mehanizmov s področja človekovih pravic;
107. poziva Komisijo, naj v okviru dialoga o človekovih pravicah s tretjimi državami sistematično spremlja ratifikacijo in izvajanje Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in njenega izbirnega protokola, o čemer naj redno poroča Odboru za pravice žensk in enakost spolov; poziva Komisijo in Svet, naj zagotovita, da se bodo pravice, zajamčene s to konvencijo, v teh tretjih državah spoštovale in se bo tako odpravila vrzel med opredeljenimi pravicami žensk in njihovim dejanskim izvajanjem;
108. priporoča, da Komisija v skladu s Konvencijo o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in sporazumi o človekovih pravicah pripravi seznam oblik diskriminacije na podlagi spola pri metodah proizvodnje in predelave, kot je opredeljeno v okviru Svetovne trgovinske organizacije, da bi se pripravila zbirka podatkov o izdelkih in blagovnih

znamkah, za katere bi sčasoma lahko začela veljati prepoved uvoza v EU;

109. vztraja, da je v dialogih o človekovih pravicah treba pravice žensk izrecno izpostaviti, kar zlasti velja za preprečevanje in odpravljanje vseh oblik diskriminacije in nasilja nad ženskami in dekleti, vključno z vsemi oblikami škodljivih tradicij in običajev, kot so pohabljenje ženskih spolnih organov in zgodnje ali prisilne poroke, vse oblike trgovine z ljudmi, nasilje v družini in umori žensk, okoriščanje z njihovim delom in gospodarsko izkoriščanje;
110. vztraja na tem, da pravice žensk in pristop na podlagi spola izrecno postanejo del boja proti trgovini z ljudmi, zlasti proti trgovini z ženskami in otroki za namene spolnega izkoriščanja, okoriščanja z njihovim delom in za odvzem organov;
111. poudarja, da bi bilo treba sprejeti posebne ukrepe, s katerimi bi spodbudili dejavnejšo udeležbo žensk na trgu dela, njihovo sodelovanje v gospodarskih in socialnih zadevah, političnem življenju, pri odločanju, preprečevanju in reševanju konfliktov, vzpostavljanju in ponovni izgradnji miru; priporoča široko in uravnoteženo sodelovanje poslancev in poslank Parlamenta pri oceni projektov s področja človekovih pravic, ki jih financira ES, in večje vključevanje Parlamenta v dialoge o človekovih pravicah s tretjimi državami;
112. poziva Komisijo, naj zagotovi usposabljanje o človekovih pravicah žensk, da izobrazijo osebe in uradnike v delegacijah Komisije, še posebej zadolžene za dejavnosti s področja človekovih pravic in človekoljubne pomoči;
113. poziva Komisijo, naj po zgledu podobnega kodeksa ravnanja OZN pripravi predlog za kodeks ravnanja uradnikov institucij in organov Skupnosti, še zlasti ko so na misijah EU v tretjih državah; meni, da bi moral kodeks jasno izražati neodobravanje kupovanja spolnih storitev, drugih oblik spolnega izkoriščanja in s spolom povezanega nasilja, določati pa bi moral tudi nujne sankcije v primeru kršitve; meni tudi, da bi morali biti uradniki z vsebino kodeksa natančno seznanjeni še pred odhodom na misijo;
114. priporoča sprejetje ukrepov za večjo fizično varnost žensk in deklet v begunskih taboriščih ter za zavarovanje in zaščito človekovih pravic razseljenih oseb;
115. poziva Svet in Komisijo, naj zagotovita izvajanje Pekinške izjave in izhodišč za ukrepanje; poziva Svet in Komisijo, naj tretje države spodbujata k vključitvi vprašanja enakosti spolov v nacionalne akcijske programe ter tudi k vključitvi človekovih pravic in enakosti spolov v nacionalne politike;
116. poziva Komisijo, naj v dialogih o človekovih pravicah s tretjimi državami zagotovi pripravo celovitih izobraževalnih programov o človekovih pravicah, s katerimi bi med ženskami dvignili zavest o njihovih človekovih pravicah in prispevali k splošnemu dvigu zavesti o človekovih pravicah žensk;
117. poziva Svet in Komisijo, naj tretje države spodbujata, da v nacionalne zakonodaje z zakoni in drugimi ustreznimi instrumenti vključijo načelo enakopravnosti žensk in moških, ga dejansko izvajajo in tako zajamčijo spoštovanje teh pravic na vseh področjih;

118. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu (vključno z generalnim sekretarjem/visokim predstavnikom za skupno zunanjo in varnostno politiko Javierjem Solano in njegovim stalnim predstavnikom za človekove pravice Riino Kionka ter člani delovne skupine Sveta za človekove pravice) in Komisiji (vključno z vodji njenih delegacij v tretjih državah), vladam in parlamentom držav članic, sopredsednikoma Skupne parlamentarne skupščine AKP-EU, predsedniku Evro-sredozemske parlamentarne skupščine, sopredsednikoma Parlamentarne skupščine EU-Latinska Amerika, pa tudi sopredsednikoma odborov za parlamentarno sodelovanje in medparlamentarnih delegacij med EU in zadevnimi državami.